

Opname Neonatologie Geboortezorg

St. Antonius Geboortezorg biedt ook alle zorg rondom baby's die te vroeg geboren zijn (prematuren), extra zorg nodig hebben of ziek zijn op onze afdeling neonatologie.

Deze baby's verblijven – samen met de ouder[s] – in een neosuite. Wij vinden het belangrijk dat de ouders zoveel mogelijk bij hun pasgeborene kunnen zijn. Team Geboortezorg heet de ouders en hun kind(eren) van harte welkom.

Zorg op de gezinssuite

De neonatologiezorg bevindt zich op de afdeling van St. Antonius Geboortezorg locatie Utrecht. Op deze afdeling beschikken we over een ruim aantal speciale neosuites, inclusief een aantal tweelingsuites. Hier verzorgen we moeder en kind samen. Op elke suite kunnen ouders altijd blijven slapen. Er is ruimte voor zowel moeder als de partner. Voor de partner is er een bedbank aanwezig. De suites hebben allemaal een eigen douche/toiletruimte. Ook is er een koelkast voor meegebrachte etenswaren, tevens is er een speciale koelkast voor moedermelk of andere babyvoeding. Natuurlijk is er mogelijkheid om op de suite te kolven en ook rustig te voeden. Ook is er een televisie met internet en radio aanwezig. We proberen het jullie zo thuis mogelijk te maken met alle faciliteiten om jullie baby de zorg te bieden dat het nodig heeft. Op de afdeling is ook nog een ouderkamer waar jullie even kunnen ontspannen of andere ouders die op onze afdeling verblijven kunnen ontmoeten. Ook bevindt zich hier een televisie en kast met leesvoer/spelletjes. In deze ouderkamer organiseren wij maandelijks een inhoudelijke en informele avond voor ouders die op de afdeling neonatologie verblijven. Het is ook erg fijn om ervaringen te kunnen delen.

We bieden ook zorg aan zieke of te vroeg geboren **zuigelingen overgeplaatst** (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/post-ic-zorg>) na een periode op een NICU van een Academisch ziekenhuis zoals het WKZ. Deze baby's hebben nog steeds specialistische zorg nodig en sterken bij ons aan, ook dan kunnen de ouders bij het kind blijven slapen.

Adviesregels & afspraken

Tijdens het verblijf op onze afdeling werken we graag met jullie samen en daarvoor hebben wij ook enkele adviezen en afspraken voor jullie. **Klik hier** (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/media/adviesregels-ouders-tijdens-verblijf-neo>) voor meer informatie. Hieronder lezen jullie meer over de gang van zaken op de afdeling neonatologie van St. Antonius Geboortezorg.

Ouders en baby bij elkaar

Wij vinden het erg belangrijk dat jullie zoveel mogelijk bij jullie kindje kunnen zijn. Dit kan in principe dag en nacht in onze neosuites.

Bij Geboortezorg neemt naast de medische behandeling ook de verpleegkundige zorg een belangrijke plaats in. Het verpleegkundig team is zich ervan bewust dat ouders en kind elkaars **aanwezigheid** (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/gezinsgerichte-zorg-family-centered-care>) hard nodig hebben. We vinden het dan ook belangrijk dat jullie zoveel mogelijk bij jullie baby aanwezig kunnen zijn en tijd doorbrengen met jullie baby. Jullie kind heeft de nabijheid van de ouders nodig om zich veilig te voelen en zich te kunnen **ontwikkelen** (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/ontwikkelingsgerichte-zorg>). Het is belangrijk dat je laat merken aan je kind dat je er bent. Dit kan door tegen je baby te praten, hem of haar vast te houden, of door gewoon in de buurt te zijn. Dit kan allemaal in jullie eigen suite. Wij vragen jullie mee te delen in de verzorging. Dit bevordert het contact en de hechting met jullie kind en het bereidt jullie alvast voor op de thuiskomst van jullie kind. Jullie worden hierin goed begeleid door de verpleegkundigen.

Baby in ziekenhuis met gezonde moeder

In het geval er sprake is van het verblijf van een gezonde moeder bij haar zieke baby wordt eigen risico in rekening gebracht door de zorgverzekeraar, aangezien er dan geen sprake meer is van zwangerschapszorg. Wij brengen jouw verblijfskosten in rekening bij de zorgverzekeraar. Deze kosten worden volledig vergoed door de zorgverzekeraar. Je betaalt dus wel het verplichte eigen risico.

De afdeling en zorgverleners

Naast artsen en verpleegkundigen komen jullie diverse mensen tegen op de afdeling, die allen op hun manier betrokken zijn bij de zorg voor jullie baby zoals verpleegkundig specialisten, lactatiekundigen, pedagogisch medewerkers, fysiotherapeuten, oogartsen, logopedisten, maatschappelijk werkers en roomservicemedewerkers.

Artsen en verpleegkundig specialisten

Alle kinderen hebben als hoofdbehandelaar een van de kinderartsen. De dagelijkse gang van zaken wordt gedaan door de afdelingsarts of een verpleegkundig specialist (eventueel in opleiding). Zij werken zelfstandig en hebben dagelijks overleg met de kinderarts of de neonatoloog (kinderarts gespecialiseerd in zieke pasgeborenen).

De afdelingsarts loopt dagelijks visite. De visite vindt plaats op de suite, hierbij zijn jullie als ouders aanwezig en

de verpleegkundige die voor jullie kind zorgt. Tijdens deze visite maken zij samen met jullie nieuwe afspraken over de behandeling en verzorging van jullie baby. Bij een langdurige opname vindt de visite 3x per week plaats. Als er op dagen dat er geen visite wordt gelopen toch iets speelt is het altijd mogelijk om een extra visite in te lassen.

Verpleegkundigen

De verpleegkundigen zijn verantwoordelijk voor de directe zorg van jullie kind. We proberen de zorg zo af te stemmen dat vaak dezelfde verpleegkundigen voor jullie baby zorgen. Op de afdeling werken kinderverpleegkundigen, verpleegkundigen met als specialisatie neonatologie en verpleegkundigen in opleiding hiervoor.

De verpleegkundigen zijn verantwoordelijk voor de directe zorg van jullie baby. Bij opname begint het toewerken naar ontslag. We coachen jullie naar steeds meer zelfstandigheid. Het uiteindelijke doel bij ontslag is dat jullie je kind kennen en zelfstandig voor jullie kind kunnen zorgen.

De eerste dagen na de bevalling wordt de moeder verzorgd door de kraamverpleegkundige. Afhankelijk van de conditie van moeder kan deze zorg ook gedaan worden door de neonatologieverpleegkundige. Gedurende de dag krijg je dus met meerdere verpleegkundigen te maken.

Pedagogisch medewerker

Om zo compleet en goed mogelijke zorg te bieden, is er naast medische zorg ook pedagogische zorg aanwezig op onze afdeling. De opname van jullie baby is een ingrijpende en stressvolle situatie. De pedagogisch medewerker is goed op de hoogte van het gedrag en de ontwikkeling van te vroeg geboren en. Wanneer er vragen zijn over jullie kind met betrekking tot zijn of haar ontwikkeling en gedrag kunnen jullie terecht bij de pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerker kan jullie zo nodig advies geven over [ontwikkelingsgerichte zorg](https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/ontwikkelingsgerichte-zorg) (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/ontwikkelingsgerichte-zorg>), hechting en lichaamstaal en ook een luisterend oor bieden. Zij zijn aanwezig op dinsdag en donderdag. Wij maken dan bij hen een afspraak voor jullie zodat ze langskomen.

Een mooie manier om je baby beter te leren begrijpen is [Video Interactie Begeleiding](https://www.antoniusziekenhuis.nl/videointeractiebegeleiding-bij-pasgeborenen) (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/videointeractiebegeleiding-bij-pasgeborenen>). Op de afdeling werken verpleegkundigen en pedagogisch medewerkers die speciaal zijn opgeleid om [videobegeleiding](https://www.antoniusziekenhuis.nl/videointeractiebegeleiding-bij-pasgeborenen) (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/videointeractiebegeleiding-bij-pasgeborenen>) te geven.

Fysiotherapeut

De fysiotherapeut kijkt de motoriek van jullie kind (houding en beweging). Jullie krijgen adviezen over hoe jullie zo comfortabel mogelijk jullie baby kunnen oppakken, dragen, baden en dergelijke. Tevens krijgen jullie adviezen over de lighouding en hoe jullie spelenderwijs de motoriek van jullie kind kunnen stimuleren.

Lactatiekundige

De lactatiekundige geeft begeleiding en hulp bij het geven van borstvoeding en afkolven van moedermelk. Jullie kunnen via de verpleegkundige een afspraak maken.

Logopedist

De logopediste houdt zich bezig met het drinkgedrag van jullie kindje. Zij beoordeelt het drinken en geeft adviezen om het drinken te verbeteren en/of het voorkomen van problemen rondom de voeding.

Maatschappelijk werker

De maatschappelijk werker is er voor de begeleiding van de ouders. Naast aandacht voor jullie emoties geeft hij/zij jullie advies op het gebied van werkhervatting en ouderschapsverlof. De verpleegkundige en behandelend arts schakelen maatschappelijk werk in. Jullie kunnen ook zelf om een gesprek met de maatschappelijk werker vragen. Hij/zij neemt dan contact met jullie op.

De afdeling en praktische zaken

Wij vinden het belangrijk om het gezin van eerlijke en volledige informatie te voorzien zodat zij als gelijkwaardige partners kunnen samenwerken in het zorgproces. Tijdens de opname zal dit gebeuren door de verpleegkundigen, maar ook door de artsen/verpleegkundig specialisten tijdens de dagelijkse artsensites en wekelijkse familiegesprekken.

Er komt veel op jullie af als ouders. We leggen jullie uiteraard graag veel uit en begeleiden jullie zo veel mogelijk, maar we begrijpen dat het voor jullie ook fijn is om informatie terug te lezen. Hiervoor verwijzen we graag naar [onze informatiefolders \(https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/patienteninformatie-neonatologie\)](https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/patienteninformatie-neonatologie) op de website.

Communicatiebord

Op jullie suite hangt een groot communicatiebord. Dit kunnen jullie samen met de verpleegkundige invullen. Zo staat er bijvoorbeeld vermeld welke verpleegkundige er zorgt voor jullie, wie de vaste arts of verpleegkundig specialist is, op welke tijden jullie kindje voeding krijgt, welke onderzoeken of afspraken er gepland zijn en kunnen jullie je voorbereiden op de arstensite met behulp van dit bord. De verpleegkundige kan jullie helpen met het invullen van bepaalde onderdelen.

Bezoek en hygiëneregels

Een zieke of te vroeg geboren baby is extra vatbaar voor infecties. Daarom gelden er op de afdeling neonatologie bezoek- en hygiëneregels.

Bezoek

Bezoek is welkom. We kunnen ons voorstellen dat je graag je baby aan familie en vrienden wilt laten zien. Wij adviseren echter om niet teveel bezoek tegelijkertijd te ontvangen. Zowel voor jou als je baby is dit erg druk, zeker bij een te vroeg geboren of zieke baby.

Broertjes en zusjes zijn welkom op de afdeling. Wanneer zij jonger zijn dan 12 jaar moeten zij waterpokken hebben doorgemaakt. Dit in verband met weinig of geringe weerstand van de kinderen op de afdeling. Voor eventuele broertjes en zusjes hebben wij een speelkoffertje te leen met bijvoorbeeld een pop en een kleurboek. Ze kunnen ook een 'grote broer of zus'-diploma ontvangen!

- Kinderen mogen ook niet op bezoek komen als ze last hebben van:
  - Uitslag of rode vlekjes op hun lichaam
  - Krentenbaard
  - Keelpijn of verkoudheid
  - Diarree
- **Waterpokken beleid** (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/media/ouderbrief-waterpokken-gbz>): Het is heel belangrijk dat jullie erop letten dat kinderen niet verkouden zijn of recent in contact zijn geweest met kinderziektes als waterpokken. Dit geldt ook voor de broertjes/zusjes.
- Overleg bij twijfel vooraf met de verpleegkundige.
- Zorg ervoor dat onze hygiënevoorschriften ook bekend zijn bij jullie bezoek.

Hygiëne

Hygiëne is van groot belang op een afdeling waar zieke of te vroeg geboren baby's liggen. Pasgeborenen en zeker te vroeggeboren baby's hebben nog weinig weerstand tegen infecties. Daarom vragen wij jullie de genoemde voorschriften in acht te nemen.

- Waarschuw ons als je koorts hebt, verkouden bent, een koortslip hebt of last hebt van een andere infectie. Wij kunnen dan, indien nodig, voor extra bescherming zorgen. Bij ouders met verkoudheidsklachten of een koortslip is meestal het dragen van een mondkapje en goede handenhygiëne voldoende. Overige bezoek met bovenstaande klachten is niet toegestaan.
- Het is heel belangrijk dat jullie erop letten dat jullie kinderen niet verkouden zijn of kort geleden in contact zijn geweest met kinderziektes.
- Sieraden aan handen en armen moeten jullie afdoen en zelf bewaren. Hier blijven namelijk gemakkelijk bacteriën onder zitten.
- Voordat jullie met jullie handen in de couveuse gaan en jullie baby aanraken moeten jullie je handen ontsmetten met alcohol. Als jullie baby niet meer in de couveuse ligt, moeten jullie je handen ontsmetten voordat jullie je baby uit de wieg pakken. Op iedere kamer en op de afdeling hangt een pompje met handentalcohol. Na het verschonen moet je je handen ook ontsmetten.
- Bloemen op de kamer zijn niet gewenst.

Meer informatie over onze adviezen en afspraken hierover lees je [hier](#).

(<https://www.antoniusziekenhuis.nl/media/adviesregels-ouders-tijdens-verblijf-neo>)

Kinderspeelplaats

Kinderen van nul tot twaalf jaar kunnen op locatie Utrecht kosteloos en onder toezicht spelen in kinderspeelplaats Nijntje (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/media/6842>).

Parkeren

In de parkeergarage van het St. Antonius Ziekenhuis kun je parkeren.

Verzorging

Te vroeg geboren kinderen komen ter wereld op een leeftijd dat zij eigenlijk nog behoefte hebben aan de veiligheid en geborgenheid van de baarmoeder. Zij moeten de indrukken van een nieuwe omgeving verwerken

terwijl zij daar nog niet aan toe zijn. Zij kunnen al wel prikkels uit hun omgeving opnemen, maar raken snel overprikkeld omdat zij nog niet de rem hebben prikkels af te sluiten. Met deze prikkels bedoelen we onder andere geluid, licht, maar voorbeeld ook aanrakingen met een negatieve uitwerking.

Om deze gevolgen zoveel mogelijk te beperken proberen we stress te voorkomen. Door handelingen aan te passen aan de behoeften van je baby kan onnodige stress worden voorkomen, waardoor je kind minder negatieve prikkels ervaart en zich beter kan ontwikkelen. **Ontwikkelingsgerichte zorg** (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/ontwikkelingsgerichte-zorg>) is een manier van zorgverlening gericht op het verminderen van stress en het bieden van comfort en stabiliteit aan het te vroeg geboren kind. Het is volledig gericht op de behoeften van het kind. Samen met jullie als ouders kijken we naar de individuele behoefte van jullie baby.

Voorbeelden voor ontwikkelingsgerichte zorg:

- **Huid-op-huid contact** (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/specialismen/geboortezorg/huid-op-huid-contact>), buidelen/kangoeroeën
- Verminderen/beperken van negatieve prikkels (geluid, licht, gevoel.)
- Geborgenheid bieden tijdens baden door baden in een hydrofieldoek. Of in de couveuse door een doek of dekentje.
- Lichaamscontact bij verzorging baby; baby aanraken met volle hand (niet teveel kriebelen).
- Zachtjes praten en troosten.
- Veel rust bieden, niet te lange contactmomenten, zachtjes wakker laten worden etc.

Uit onderzoek is gebleken dat ontwikkelingsgerichte zorg grote voordelen heeft en leidt vaak tot een kortere opnameduur. Kinderen die vanaf het eerste moment verzorgd worden door de ouders hechten een stuk beter, hebben doorgaans minder ademondersteuning nodig, krijgen minder infecties, groeien beter en drinken sneller zelfstandig. Ontwikkelingsgerichte zorg is echter niet alleen voor te vroeg maar ook voor zieke pasgeborenen. Zieke, op tijd geboren kinderen zijn wel volgroeid, maar zijn te ziek en hebben te weinig energie om met alle prikkels om te gaan en deze te kunnen verwerken.

Nabootsen baarmoeder

In de baarmoeder is het donker en geluid wordt gedempt, het kind heeft geen last van de zwaartekracht en brengt de meeste tijd slapend door. De beperkte ruimte zorgt voor begrensde bewegingsvrijheid en een veelal gebogen houding van het kind. In onze neosuites wordt zoveel mogelijk geprobeerd de situatie in de baarmoeder na te bootsen.

- Om lichtinval te beperken wordt een couveusehoes over de couveuse gelegd. Deze kan tijdens de verzorging aan alle kanten geopend worden.
- Harde geluiden in en om de couveuse worden zoveel mogelijk vermeden. Het belangrijkste voor de baby is het stemgeluid van de ouders.
- Jullie baby wordt in een nestje (snuggle) gelegd om aan de behoefte van begrenzing tegemoet te komen. Deze begrenzing biedt net als buidelen veiligheid en vertrouwen.
- Bij bloedafname of belastende handelingen wordt jullie kind ondersteund en getroost. Jullie kind krijgt suikerwater met een speentje toegediend om te helpen bij het zelf reguleren.
- Om jullie kind vertrouwd te maken met jullie geur, kunnen jullie in de couveuse een geurdoekje leggen: een doekje dat jullie een uur of meer op jullie huid hebben gedragen.

Voor ouders is ontwikkelingsgerichte zorg een manier om hun kind beter te leren kennen. Door het bekijken van gedragssignalen bij je baby kun je onder andere leren hem te troosten. Want ondanks dat je baby ziek is en/of in de couveuse ligt, kun je als ouder erg veel voor hem doen. Samen met jullie kijken wij naar de individuele behoefte van jullie baby in jullie gezin.

Kleertjes

Zolang jullie kindje in de couveuse ligt krijgt het geen kleding aan, soms een rompertje. Wanneer de baby naar een wiegje gaat, krijgen ouders uitgebreid uitleg bij aan- en uitkleden. Hierbij wordt ook geoefend. Het dragen van wel of geen kleertjes kan ook per situatie verschillen. Uiteraard mag je kind eigen kleertjes aan. Willen jullie zelf de gebruikte kleding weer mee naar huis nemen? Het ziekenhuis kan niet aansprakelijk gesteld worden voor mogelijk zoekraken van kleding tussen het linnengoed van de afdeling.

Knuffels

Je kunt voor je baby een knuffel en/of eigen hydrofiel luiers/lakentjes meenemen, Ze dienen vooraf gewassen te worden. Als je baby in een couveuse ligt, was je de knuffels 1x per week. Neem niet te grote knuffels mee, er zijn 'inktvijes' beschikbaar voor als je baby in een couveuse ligt. In de praktijk is gebleken dat couveusekindjes die een inktvisje krijgen rustiger zijn en minder aan de slangetjes en sondes trekken.

Dagboek en mijlpalen

Als jullie het leuk vinden, kunnen jullie een dagboekje bijhouden van jullie pasgeboren baby. Jullie kunnen hiervoor een eigen schrift of boekje gebruiken. Als jullie dit bij jullie kind neerleggen, kan ook de verpleegkundige af en toe een stukje over jullie kind schrijven. Uiteraard mogen jullie er zelf ook dingen in noteren of foto's inplakken. Zo kunnen jullie alle gebeurtenissen zoals jullie beleven bijhouden en later nog eens teruglezen. Dit kan erg waardevol zijn in een vaak hectische periode.

Een andere manier om mijlpalen van jullie baby bij te houden en te vieren zijn onze leuke mijlpalenkaartjes. Deze zijn beschikbaar op de afdeling, de verpleegkundige zal ze regelmatig ophangen op de kamer

Buidelen

Huidcontact tussen ouder en baby is erg belangrijk. Buidelen is een manier om contact te leggen met je baby. Hierbij ligt je baby bloot, op een luier na, tegen jouw blote borst. Door vaak en vooral lang te buidelen, zal je baby zich beter ontwikkelen. Je baby ervaart het contact door de aanwezigheid van jouw stem, warmte en aanraking. Meestal wordt de ademhaling van je baby regelmatig en komt hij in een diepere slaap. Het is prettig als je minimaal 1 uur buidelt om je baby rustig te laten wennen aan deze houding.

Ook voor het op gang komen van de moedermelkproductie is buidelen van belang. Daarnaast wordt de lichamelijke weerstand van je kind vergroot doordat hij of zij bepaalde bacteriën van jou overneemt zonder ziek te worden.

Omdat couveusekinderen erg vatbaar zijn voor infecties, is hygiëne erg belangrijk. Neem daarom dagelijks een douche en trek voor het buidelen schone kleren aan, die je aan de voorzijde kunt openen.

Bovendien zijn te vroeg geboren baby's bijzonder gevoelig voor indringende geuren, zoals parfum, sterk ruikende zeep of sigarettenlucht, dus houdt hier rekening mee. Ook als je baby al in de wieg ligt en kleding aan

heeft, kun je blijven buidelen.

Video-interactiebegeleiding

Dit is een methode waarbij we het contact tussen jou en je baby in beeld brengen met behulp van een videocamera. Door de opnamen zien we welke initiatieven je baby al neemt in het contact. Ook zien we hoe je als ouder hier van nature op reageert. De beelden helpen je om je baby beter te leren begrijpen.

Op de afdeling werken verpleegkundigen en pedagogisch medewerkers die speciaal zijn opgeleid om **videobegeleiding** (<https://www.antoniuziekenhuis.nl/videointeractiebegeleiding-bij-pasgeborenen>) te geven. Als je baby te vroeg is geboren, of als je vragen hebt over de omgang met je baby, kunnen zij een korte video-opname maken van jou en je kind. Op deze video kun je, stap voor stap, terugzien hoe je kind reageert op je/jullie stem, aanraking, enzovoorts. De beelden kunnen helpen om je kind beter te begrijpen en beter contact met hem of haar te maken. Vraag de verpleegkundige naar de mogelijkheden.

Voeding

Borstvoeding

Borstvoeding geeft een kind de beste start. Moedermelk is goed voor de groei en ontwikkeling van je baby en beschermt hem bovendien tegen veel ziekten. Borstvoeding bevordert het contact tussen jou en je baby. Je kind krijgt door borstvoeding belangrijke natuurlijke stoffen binnen. Het bijzondere hieraan is dat de samenstelling zich voortdurend aanpast aan de behoefte van je baby. Als de toestand van je baby het toelaat kun je starten met het geven van borstvoeding. Met de verpleegkundige of borstvoedingscoach kun je het beste vooraf overleggen wanneer je met borstvoeding kunt beginnen.

Als je baby nog niet aan de borst kan, omdat hij of zij bijvoorbeeld te vroeg geboren is, kun je al wel starten met het **afkolven van de moedermelk** (<https://www.antoniuziekenhuis.nl/geboortezorg/kolven-en-kolfdagboek>). De hoeveelheid melk is bij de eerste keren afkolven misschien klein, maar kan toch veel betekenen voor je kind.

Moeders geven hun afgekolfde moedermelk aan de verpleging. In voedingskeuken is een voedingskoelkast aanwezig en maakt men de voeding klaar. Bij geen beschikbare moedermelk wordt er kunstvoeding klaargemaakt.

Flesvoeding

Als je geen borstvoeding geeft, is flesvoeding een goed alternatief. Waar moet je op letten als je flesvoeding geeft? Hoe bereid je de voeding en hoeveel mag je baby drinken? De verpleegkundige zal je hierin begeleiden.

Bij geven van flesvoeding in zijligging ligt je baby op een kussen op de zij. Voeden in zijligging is een goede manier voor prematuren of pasgeborenen die moeite hebben met het reguleren van hun ademhaling. Alvorens gestart wordt met het geven van een fles, wordt geobserveerd of je baby 'voedingsbereid' is. Dit houdt in dat de baby wakker moet zijn en voedingsignalen moeten laten zien. Vooral bij een te vroeg geboren baby die niet voedingsbereid is, is er een grote kans dat hij zich verslikt bij de fles, wat een negatieve ervaring voor hem is.

Voor de te vroeg geboren baby is de combinatie van zuigen, slikken en ademen moeilijk. Jullie kind heeft hier hulp bij nodig. Een methode die wij hiervoor gebruiken heet de **early feeding skills** (<https://www.antoniuziekenhuis.nl/geboortezorg/media/stappenplan-early-feeding-skills>) (EFS).

Sondevoeding

Te vroeg geboren baby's en zieke baby's kunnen de eerste tijd nog gevoed worden via een voedingssonde omdat ze nog niet genoeg kracht hebben om zelf te drinken. Een sonde is een slangetje dat door de neus of mond en slokdarm naar de maag loopt. Vanaf opname word je begeleid in het zelfstandig sondevoeding leren geven. Het is ook mogelijk moedermelk via de sonde te geven.

St. Antonius Geboortezorg biedt daarom [PreVos](https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/vervroegd-ontslag-met-sondevoeding) (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/vervroegd-ontslag-met-sondevoeding>), vervroegd ontslag met sondevoeding, waarbij te vroeg geboren baby's met sondevoeding eerder naar huis mogen. Vanaf 34 weken begint een baby met het leren drinken aan de borst of fles.

Apparatuur en onderzoek

Afhankelijk van de situatie van jullie baby, kan het zo zijn dat de kamer vol staat met apparatuur en dergelijke. We kunnen ons daarom goed voorstellen dat het voor jullie onwennig en misschien angstig kan zijn jullie baby in deze onbekende omgeving te zien liggen. Om jullie enigszins vertrouwd te maken met de meest voorkomende apparatuur volgt hieronder een korte omschrijving. De onderzoeken bij jullie kind vinden plaats op de eigen suite.

Couveuse

Afhankelijk van de gezondheidstoestand en gewicht, ligt jullie baby in een couveuse. De couveuse is een bedje waaromheen een plastic, doorzichtige kap is gemaakt. Op deze manier kan de lucht binnen deze kap verwarmd

en bevochtigd worden. Dit is nodig voor bijvoorbeeld prematuren omdat zij geen of erg weinig eigen lichaamsvet hebben. Verder beperken couveuses de kans op infectie. Aan de onderkant van de couveuse ziet je 2 voetpedalen, hiermee kun je de hoogte van de couveuse instellen. De verzorging van je baby is fijner wanneer je dit op de juiste hoogte kunt doen. Via ronde openingen kun je je baby aanraken of met hem of haar praten. Zodra het beter gaat met je kind mag hij of zij even uit de couveuse.

Open tafel

De baby kan ook op een open tafel liggen, meestal is dit voor extra observatie en/of warmte. Zowel van de onderkant als de bovenkant wordt warmte toegediend. De baby kan wel extra worden toegedekt.

Monitor

Rondom je kind zie je allerlei apparatuur waarmee we je kind observeren, bewaken en behandelen. Wanneer de monitor een alarm geeft, krijgt een verpleegkundige dit door op de pieper. Zij draagt de pieper bij zich. Op het beeldscherm (de monitor) naast het bedje van je kind kunnen wij de volgende metingen aflezen:

- De bovenste curve meet de hartslag en ademhaling, met drie plakkers op de borst van je kind.
- De tweede curve meet de zuurstofverzadiging (saturatie), via een infrarood lampje dat om de hand of voet van je kind geplakt zit.
- De derde curve meet de ademhaling van je kind.

Ook de temperatuur wordt gemeten, via een thermometer die tegen de huid aan ligt. En als laatste kan de bloeddruk gemeten worden, via een band om de arm of het been van je kind.

Apnoes en bradycardie

Soms 'vergeet' je baby te ademen en krijgt een apnoe, een (korte) ademstilstand. Als reactie hierop kan de hartslag dalen, dit heet een bradycardie.

Apnoe komt het meest voor bij kinderen die na een zwangerschapsduur van minder dan 34 weken geboren worden. Bij deze kinderen is het ademhalingscentrum nog niet volledig ontwikkeld. Hierdoor vergeten ze weleens goed door te ademen. Als een baby ouder wordt en het ademhalingscentrum verder uitrijpt verdwijnen de klachten. Sommige baby's worden behandeld met coffeïne. Coffeïne zorgt voor een stimulatie van het ademhalingscentrum. Een brady is een daling van de hartslag. Dit is een reactie op het premature ademen.

Soms slaat de monitor op alarm terwijl er niets aan de hand is. Door bewegingen van het kind kunnen plakkers los gaan zitten en storing veroorzaken.

Infuus

Je kind kan een infuus krijgen voor het toedienen van vocht, calorieën en medicatie. Het infuus wordt ingebracht in een bloedvat in het arm of been. Na het verwijderen van het naaldje blijft een dun plastic buisje in de ader achter. Het infuus wordt gefixeerd met een pleister en vaak wordt het armpje of beentje gespalkt. Het kan ook nodig zijn dat je baby voor langere tijd een infuus nodig heeft dan krijgt hij een navellijn of silasticlijn. Navellijn is een infuuslijn via de navel. Silasticlijn is een lange infuuslijn via een ader waarover o.a. speciale voeding gegeven kan worden

Ademhalingsondersteuning

Wanneer een kind prematuur of ziek is, en hierbij ondersteuning nodig heeft bij zijn ademhaling kan dit d.m.v. een aantal opties gebeuren. Bij al deze opties ademt jullie baby zelfstandig en wordt het ademen hier mee makkelijker gemaakt.

Low flow via een 'snorretje' (een plastic slangetje dat op de wang wordt vastgeplakt) krijgt je kind zuurstof of lucht in de neusgaten geblazen.

Optiflow is vergelijkbaar met een flowsnor. Hierbij kan met een hogere druk verwarmde en bevochtigde flow en zuurstof toegediend worden.

CPAP via een slang die aan een siliconen neusstukje is bevestigd krijgt je kind met nog hogere flow, continu lucht door de neusgaten naar de longen geblazen zodat de longen beter ontplooid blijven. Zo nodig kan via deze slang ook extra zuurstof toegediend worden.

Met behulp van een bandje en een muts blijft de slang goed op de neus zitten. Het geheel ziet er indrukwekkend uit en doet aan een beademingsapparaat denken, maar dat is het niet: je kind ademt zelf. De CPAP is bedoeld voor kinderen die geen kunstmatige beademing nodig hebben, maar wel extra ondersteuning kunnen gebruiken bij het ademen.

Fototherapie

Als een baby een te hoog bilirubinegehalte (geel zien) heeft, wordt hij behandeld met **fototherapie** (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/fototherapie-bij-pasgeborenen>). Dit kan met lampen op de open tafel, een losse fototherapielamp en met een bilisoft (een matje onder je baby voor lichttherapie). Jullie kind krijgt dan een speciaal stoffen brilletje op ter bescherming van zijn/haar ogen.

Onderzoek

Je kind zal diverse onderzoeken en behandelingen ondergaan. Regelmatig zal bij je kind bloed worden afgenomen. Dit gebeurt meestal met een prik in de hiel. Na 72 uur na de geboorte wordt bij je kind de neonatale screening uitgevoerd, de zogenoemde hielprik.

Neonatale hielprikscreening

Na 72 uur na de geboorte wordt bij je kind de neonatale hielprikscreening uitgevoerd. De screening levert belangrijke informatie op over een aantal ernstige aandoeningen. Vroegtijdige opsporing hiervan is belangrijk om door vroegtijdige behandeling schade aan de gezondheid te voorkomen of te beperken.

Verder onderzoek

Bij sommige kinderen vindt aanvullend of specifiek onderzoek plaats:

- **Röntgenonderzoek:** het maken van röntgenfoto's van bijvoorbeeld longen of buik. Dit onderzoek vindt plaats op de afdeling zelf.
- **Echografie:** geluidsonderzoek van bijvoorbeeld hersenen, hart, nieren of andere organen. Dit vindt plaats op afdeling zelf.

- **Oogonderzoek (ROP):** is een oogspiegelonderzoek van het netvlies bij te vroeg geboren kinderen. Als voorbereiding krijgen de kinderen oogdruppels die de pupil verwijden. Voordat de oogarts je baby onderzoekt, krijgt je baby 3x oogdruppels. Hier zit steeds 10 minuten tussen. Hierdoor krijgt je baby verwijde pupillen. De oogarts bekijkt vervolgens het netvlies en de bloedvaten. De ouder of de verpleegkundige kan tijdens het onderzoek je baby ondersteuning geven en troosten. Het is mogelijk dat je als ouder het onderzoek als vervelend ervaart, de oogarts moet namelijk het oog van jouw baby met een spreider open houden. Dit doen we om goed te kunnen kijken naar het netvlies, dit is geen fijn gezicht.

Overplaatsing en ontslag

Overplaatsing

Het kan nodig zijn dat je kind intensievere zorg nodig heeft dan in ons ziekenhuis gegeven kan worden. Vrijwel altijd gaan deze kinderen dan naar de NICU (Neonatale Intensive Care Unit) van het Wilhelmina Kinderziekenhuis in Utrecht. Als daar geen plaats is wordt er gezocht naar het dichtstbijzijnde kinderziekenhuis buiten de regio.

Naar huis

Op het communicatiebord op de kamer kunnen jullie zien wat er nog nodig is voordat jullie baby met ontslag mag. Jullie horen een paar dagen van tevoren wanneer jullie kind naar huis mag, zodat jullie je op de thuiskomst kunnen voorbereiden.

De arts of verpleegkundig specialist zal met jullie in een laatste gesprek het verblijf van jullie kind in het ziekenhuis samenvatten en zorg dragen voor eventuele recepten en brieven. De verpleegkundige kijkt samen met jullie nog eenmaal terug op de afgelopen periode en zal jullie **tips en richtlijnen** (<https://www.antoniuziekenhuis.nl/naar-huis-met-je-baby-tips-voor-je-kindje>) meegeven voor de eerste tijd thuis.

De verpleegkundige zal jullie vragen wat jullie vonden van de gang van zaken op de afdeling. Het is belangrijk dat jullie zonder vragen naar huis gaan. Bereiden jullie je daarom goed voor op deze laatste gesprekken. Jullie krijgen

bij ontslag een afspraak mee voor een controlebezoek op de polikliniek en eventueel recepten voor de apotheek.

Wij raden jullie aan je kind met een auto te komen ophalen. Neem dan een Maxi-Cosi mee; dit is de enige veilige manier om je kind in een auto te vervoeren. Het is handig om dit van tevoren al een keer uit te proberen, zodat op de dag van ontslag bekend is hoe je een Maxi-Cosi installeert in de auto.

En dan wensen wij jullie alle geluk en gezondheid met elkaar voor thuis!

Laat ons weten wat jullie vinden

Wij hopen dat wij jullie hiermee voldoende informatie hebben gegeven over onze zorg en afdeling. Wij vinden het belangrijk te weten wat jullie vinden van de zorg die wij aan jullie baby geven. Daarom stellen wij het op prijs als jullie met vragen, suggesties en ervaringen naar ons toekomen. Op die manier kunnen wij zo samen met jullie zo goed mogelijk voor jullie kind zorgen en onze zorg continu blijven verbeteren waar nodig.

Expertise en ervaring

St. Antonius Geboortezorg biedt ook alle zorg rondom baby's die te vroeg geboren zijn (prematuren), extra zorg nodig hebben of ziek zijn (Neonatologie).

Expertise & ervaring St. Antonius Geboortezorg

Bij St. Antonius Geboortezorg bieden we alle zorg rondom zwangerschap en geboorte. Onze specialisten en verpleegkundigen staan 24 uur per dag klaar om jou, je baby en je partner de beste zorg te kunnen bieden. Bij St. Antonius Geboortezorg werken zorgverleners als gynaecologen, kinderartsen, verloskundigen en verpleegkundigen zeer nauw samen. Samen zorgen we voor de beste start van het leven.

We werken vanuit de overtuiging dat iedere zwangere vrouw en haar partner centraal staan in een heel bijzondere fase van hun leven waar wij als zorgprofessionals graag een bijdrage aan leveren: zorgzaam, met plezier en respect en zo persoonlijk mogelijk. Wij werken met passie en warmte en willen je graag net dat beetje meer geven. Elke familie en gezin is uniek. Jullie persoonlijke wensen vinden wij belangrijk. We vormen samen met jullie een hecht team en kijken naar welke zorg op welk moment gewenst is, het beste past en mogelijk is.

Meer informatie

Bekijk ook het filmpje van baby Dorian, gemaakt bij St. Antonius Geboortezorg

<https://www.antoniusziekenhuis.nl/specialismen/geboortezorg/neonatologie>
(<https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/3354>)

Verder kunnen jullie op internet de volgende aanvullende informatie vinden:

- www.care4neo.nl (<https://www.care4neo.nl/>)
- www.vroeggeboorte.nl (<http://www.vroeggeboorte.nl>)
- www.kleinekanjers.nl (<http://www.kleinekanjers.nl>)

Gerelateerde informatie

Behandelingen & onderzoeken

- Borstvoeding (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/borstvoeding>)
- Informatie over flesvoeding (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/informatie-over-flesvoeding>)
- Kolven en kolfdagboek (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg/kolven-en-kolfdagboek>)
- Naar huis met je baby (tips voor moeder en kind)
(<https://www.antoniusziekenhuis.nl/naar-huis-met-je-baby-tips-voor-moeder-en-kind>)
- Naar huis met je baby (tips voor je kindje)
(<https://www.antoniusziekenhuis.nl/naar-huis-met-je-baby-tips-voor-je-kindje>)

Specialismen

- Geboortezorg (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/geboortezorg>)
- Kindergeneeskunde (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/kindergeneeskunde>)

Contact Geboortezorg

T 088 320 64 00